

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 10. Zettortdeenā 5tā Merza 1831.

S i n n a
no Andreja, Zihraues basnizkunga
arraja, faimneeka Kalneneeaka
Mahrtina dehla.

Andreis, (ar pawahrdi) Bergmann, kā schns 9 gadus wezs, no Zihraues mahzitaja tappe muishā eemnts un wairak kā desmit gaddus winsch sawam maišes tehwan ar labbu prahru eekschwissahn leetahm bij paklaufigs. Winsch neweu eemahzijabs lassht, dleedah, raskiht, rebkiht, to Wahzu wallodu ittu skaidri un zittas gudribas leetas, bet winsch arri pee dahrseeneka animata tappe ihsti derrigs un eeksch fniukera un dreimanna darbeem labbi sprattigs, kā kā winsch sawu maiši papilnam dauds weetās buhtu warrejīs nopolniht. Dasch labs, kas til dauds sinnaja, kā winsch bij mahzijis, buhtu lepn̄s tappis, dohmadams, kā winnam nu jau gudribas pilniba; bet winnam prahts palikke pasenningis un winsch atsiine sawu wahjibu, arri nemias negribbeja jeb augstakā weetā, jeb Wahzeetisapt. No Latweescheem dīsmis, winsch gribbeja Latveetis palikt, sinnadams, ka ihstens gohds preeksch Deewa un preeksch zilweeem naw mellejams tai kahrtā, kur mehs peedsimiuschi, bet tai gohdigā isturreschanā, ar so mehs sawā kahrtā dīshwojam. Winsch arri ne melleja weeglu pahrtifschani, ko winsch gan daschā wihsē buhtu warrejīs atrast, bet winnam tas prahts us to ween stahweja, kā winsch warretu wehl wairak eemahzitees un kā winsch kahdu reis' ihsti derrigs taptu, behrnus gruntigi skohleht, un tohs ar sinnu us labbu zellu greest Pee mums nu gan, jau kamehr gaddeem dohma us skohlehm preeksch skohleistereem, bet lihds schim tahs wehl naw etatitas; tapiez Zihraues mahzitajis Andreja dehl raskijs us Wahzjemmi, weenam augstas skohlas mahzitajam un pawissam gohdigam wezzam kungam, ar wahrdu Dinter¹) kas arri tuhlin ar labbu prahru skohlija, winnu sawā Deksenes skolmeisteru skohla usnemt²).

nigi fungi us luhschani schebligi irr naudu dewuschi, kā Zihraues mahzitajis sawu mihiu audsekni warreja preezigi, riht buhs 2 neddelas (5tā Bewrar deenā), us Wahzjemmi noraidiht. Winsch tur paliks 1½ lihds 2 gaddeem un pahnahzis taps skohleisteis un dsees datajs eeksch Zihraues, kur zeenigs Zihraues dīsmis kungs schebligi irr skohlijis lihds tam laikam skohles nammu uštasiht. Jaw diwi grahamatas, weena no Klaipehdes, obtra no Kēnsberges no winna irr atmakhuskas pce Zihraues mahzitaja, abbas latwiskā wallodā un winsch arri zittadi ne kā latwiski jo turpmak ne raskihs, kā sawa tehwa semmes wallodu ne aismirstu Wahzjemmi. Zihraues mahzitajis dohma, ka dascheem Latweescheem (kas jaw Andreju pasihst no zittahm mafahm dseesmahm), arri patiks lassht, kohdas sinnas winsch dohs no Wahzjemmes buhschanas, no behrnus skohleschanas un zittahm derrigahm leetahm un fadels winna grahamatas taps pa gabbaleem eeksch Latweeschu awisehn wisseem sunamas darritas.

Zihraues basnizkunga muishā
tai 18tā Bewrara deenā.

Wolter.

Pirma grahamata.
Zihraues mahzitajam.

Klaipēdē tai 1/19tā Bewrar deenā 1831.

Zeenigs mahzitajis, mihiakis tehws!

Ar assarahn, ar laustu firdi skihrohs Volangē no farva mihi brahlischa, kas man lihds tam bij mihligi waddijis. Ne tahl eeraudsiju Nimmersattas namminu un Kursemnes rohbeschus. Manna passe tappe parakstita un mehs brauzam prohjam; flagbohms ais mums tappe aisslehgts. Es astahju sawu tehwu semmi ar noskummu prahru un ne ilgi, mans brauzeis apturreja, fazidams: „Nu eitat eekschā, schē mums buhs ilgi jauskawejahs.“ Diwi fungus un weenu puifiti es atraddu pee galda sehdoht; weens nehme mannu pasti, islassija un tad eesahze manni jautaht: „Us kurrenes Juhs eeseet?

¹⁾ Consistorial- und Schul- Rath Doctor Dinter in Königsberg.

²⁾ Deyen, nicht weit von Pr. Eylau, einige Meilen hinter Königsberg, wo ein königl. preußisches Schullehrer-Seminar errichtet ist.

Ko Juhs tur darriseet? Kas Juhs us turrenes suhta? — Tam wissu drohſchi atbildeju un us to pehdigu jautaschanu fazziju: „Zeenigs Zihraues basnizkungs un tas schehligrs Barons un Ritters no Mamteufel manni suht us Wahrsemmi ſkohla. Tad ispräffis wissu, kas man lihds ir, woi ne effoht tahdas leetas, kas ir aisseegtas, Pruhſchöb erwest, woi ne effoht aissehgeletas grahmata? — Wissu ismeklejis tas Kungs parakſtija manni passi un man atlade fazzidams: „Juhs warrat braukt, es Juhs wehleju dauds laimes un preeku.“ Bes kawefchanas es nu eefehdohs favōs rattōs un aifrehju kā wehſch gar to Pruhſchu pasta nammu lihds weenu maſu, gauscham nolaiftu frohdinu, fur nu ihſti atkal fataiſjamees un tad garf juhru ween tahlaki brauzam. —

Nu man weenam ta fehdoht wiffadas dohmas no mihlas Zihraues prahṭā nahze; kā ſchehligi es no laipnigahm, mihligahm dwehſelehm aplaimohts; — kā ſtiprinharts no winnu dahrgahm ſwehtifchanahm un laimes wehleſchanahm; kā drohſchinaharts no winnu ſwehtahm fohtifchanahm jo turpmak par manni gahdaht. No tahdahn zerribahm meerinahts un eelihgfmohts, pazehlu fawas rohkas us debbes, tam mihlain tehwam pateikdams, kas tik brihnischki manni no pirmahm behrnu deenahm lihds ſchim irr waddijis.

Jau mettahs tumſchaks un wehl weenreis atrattijohs atpakkat, zerredams Kurſemmi redſeht; bet ne kas, kā muhſchiga migla, leels tumſchums pakal mannis palifte. Arneen muhſu zelſch garf juhrmallas noſtepfahs; pahr diwi uppehm dabbiſjam eet, un it labs zelſch eepreczinaja manni braueju. — Pee weena preedena fahze ſchis teift ka te puſſzetta effoht, un ne ilgi pehz tam eraudſiju Klaipehdes Leucht-tohna ugguni. Ta juhra krahze, tee wilni gahſahs ar warru pee ta ledius kraſtu . . . un mehs eebräuſam Klaipehde, puklſten puſſ aſtonōs. Jau warren tumſch bij, bet tomehr atraddam to nammu, kurrā man bij ja-ee-eet ar ſaru paſſi. Wezs wihrinſch ar diwi ſeewiſchkeem ehde pee galba, tuhdal uſzehlahs, manni paſſi parakſtijis, mannim atdewe un es, winnam labbas naftes dohdams, ahrā gahju — atkal kahpu rattōs un tahlaki brauzu. Ne taht

eraugu, ka pee weenahm namma burrium leels wehja lufturs un ſcreewu ahdlers karrajahs,¹⁾ un ſchi ira ta wecta, fur es ſcho nafti eſmu ſaldi un meerigi iſduſſejis, un ſcho riht ſpirlgis no ſawas gultinas zehlees — taggad rakſtu. Wehl ne eſmu zaur lohgu ſkattijees, kahds Klaipehdes glihtums irr. —

Zenigam un ſchehligam fungam no Mantenfel, Juhs manni paſemmi gu patezibū dohdeet, ka wiſch manni zaur ſaru grahmatu ſchī namma eerahbijis, to es Juhs, mans wissu mihlais un dahrgais fungus un tehws, gauscham lihdsu; jo es ſcheitan labbus zilwekus atraddu. Tas namma fungus, ar wahrdū Gerhartis, irr jau wezzigs wihrinſch, ar furru es waſkar lihds puklſten dewineem gohdigi iſrunmajohs un winnam arr irr labbi un mihligi behrni — weens dehls mamma diſchuna Peekuſſis gahju us ſaru kambari, ſawā gultinā, Deewain par wissu labbu patezis dohmaju wehl us ſaru mihlū tehwa ſemmi un garrā apkampis ſawa mahzitaja, kohpeja, wissa manna labbu ma dſemdetaja rohku, es meerigi aifmiggu. Schoricht febbi atmohdohs, kaf iſdijrdū karretees pahr afmīneem brauzam. Nu gribbu zeltees no rakſtama galda, zaur lohgu ſkattitees, maſgatees, gehrbtees un kahdu glahſimu peena brohkaſta luht.

Gerharta fungus manni nowedde us pullizi, fur tappe manna paſſe ismekleta; pehz gahjam weenā ſchkenkē, fur tee Schahkneri²⁾ no mettahs. Par laimi ſcheit arri raddahs weens paſiſtains no manna waddona un riht agri puklſten ſechös brauſchu par trihs dahldereem us Kensbergi; weens kohpmannis brauks lihds, kas mihligi apfohl, par man gahdaht. — Tas man leels preeks

¹⁾ Hôtel de Russie.

²⁾ Schahken tohp fauktis weens zeemis, trihs juhdes no Kensberges un it klahrt pee ta diſcha uhdena, lam wahrdū irr „Haff“ — Schahkenes laudis, Schahkneri fauktis, zauru gaddu eet kā paſteneeki no Kensbergas us Klaipehdi un no Klaipehdes us Kensbergi, waffarā ar laiwahm, un ſeemas laikā ar kammehm pahr ledju ween. —

jo mi es tatschu ta ne baidschohs noslikt, ne ka
kad es weens pats ar to pasti brauktu.

Nu man tatschu bischkiht atlikke wallas Klaipēdē apskattitees. Gerharta fungu luhdsu, lai
wehl sawam dehlam us to Leucht-tohni lihds nahkt,
ko winsch labprahd darrija. — Meums bij jaect
par 90 pakahpehm us augschu, teekam tā glahsu
tohrnē tappam. Tur mehs atraddam leelas ruh-
tes eeksch pirkstu beesumā dseltu rahmeem; —
diwi rindes lampju, appalkch 7, wirsu 6 puschno
eeksch pulleerehteem blekkeem scho tohni, kur
wissur leels spohschums. — Klaipēdē gan irr
wairak jaiku dischu naimmu, ne ka Leepajā, bet
arridsan wairak nabbaqu buhdu
un pulks wehju sudmallu. Us pilsfahda kapseb-
tas kappeem us daschadi taifiteem krussteem wissa-
das rakstishanas laffainas.

Riht buhs pasta deenā un es zerreju, ka Juhs
ittin ahtri mannu grahmatini dabbuseet. Pirm-
deenā tapschu es it pee laika Kēnsberge.

Nu paleeket ar Deewu, mihlais ustizzigs
Lehws un Rūngs! Mamai mahtei kahdu masu
simu suhteet; zeenigai mahtei un Mamsellei es
wehl pasemnigi pateizu, ko labba pee man dar-
rija.

Muhsham juhsu pasemnigs un paklausigs au-
dseknis.

Andrejs.

Teefas fluddinafchanas.

Kad pehz Kursemmes Kambara teefas pawehlescha-
nas ta pee Wenteipils Lizentmuishas peederriga Ost-
nekk bohde ar to pee tās paschas peederriga semimi no
Jahneem 1831 us fescheem pehzuahkameem gaddeem
us renti tam wairaksohlitajam taps išdahwata un tee
termihni par to us to 10tū, 11tū un 12tū Merza dee-
nu 1831 irr nospreesti, kad tas scheit wisseem tohp
sunams darrihts, lai tee kas scho renti gribb usnemt,
tannis nolikas termihnu deenās ar geldigahm naudas
klihu-grahmatahm Wenteipilslunga teefas schdescha-
nas ruhme teefas tureschanas laikā fanahktu.

Wenteipilslunga teefas 14tā Novembeera 1830. 2

(L. S. W.) H. E. von Korff, assessor.

(Nr. 2436.) Eduard von Hertel, aktuahrs.

* * *
Us pawehleschanu tās Keiserikas Majestees,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no leelas Eseres pirmas pagasta teefas wissi tee,

kam taifnas prassishanas pee teem leelas Eseres fain-
neekem Mednu Dahwida un Mauru jauna Mattihsg
buhtu, kas sawas mahjas parradu dehl atdewuschi,
un par kurru mantu zaur schihs teefas spreedumu
konkursis nolikts, aizinati, lai pee saudeschanas sawas
teefas lihds gtu Alwila f. g. ar sawahm prassishanahm
un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas pee-
teizahs un to tahlaku spreedumu fagaida.

Leelas Eseres pirma pagasta teefas tānī 5tā We-
wrara 1831.

David Sternheim, pirmas pagasta wezzakais.

(Nr. 17.) Ferd. Schaur, pagasta teefas frihveris.
* *

Us pawehleschanu tās Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Balbohnes pagasta teefas wissi parradu dwejji
ta Balbohnes mahzitaja muischbas fainneeka Greku
Wittuma, kusch sawas mahjas nespehzibas dehl at-
dewis un par kurra mantu zaur schihs deenas spreedu-
mu dehl peepildishanas ta truhkuma mahjas inventari-
uma konkursis nolikts, scheit ussaukti, lihds 2tru
Meija f. g. pee saudeschanas sawas teefas, pee schihs
pagasta teefas peeteiktees un tad to tahlaku teefas
spreedumu fagaidist.

Balbohnes pagasta teefas 14tā Bewrara 1831. 3
(S. W.) † † Tentel Kasper, pagasta wezzakais.

(Nr. 33.) A. E. Vennoll, pagasta teefas frihveris.
* *

Us pawehleschanu tās Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taifnas prassishanas pee
teem Leelas Eczawas fainneekem masa Dimse, Kalna
Gohdain, Puspühr un Wezbrahl buhtu, kurreem fas-
was mahjas dehl inventariuma truhkuma atnemitas un
par kurru mantu konkursis nospreestis irr, aizinati, lai
wisswehlaki lihds 3otu Alwila f. g. pee schihs pagasta
teefas peeteizahs un fagaida, ko likumi spreedihs.

Leelas Eczawes pagasta teefas 1mā Merza 1831. 3
† † Gohdain Sehlab, pagasta wezzakais.
(Nr. 43.) Friedr. Kade, pagasta teefas frihveris.
* *

Wissi parradneeki no ta nomirruscha Bramburgas
fainneeka Alschkeneeku Mikela, tohp ussaukti, few,
eelsch to starpu no 8 neddelahm pee schahs Bram-
burgas pagasta teefas ar faidrahm parahdischanahm
meldetees, zittadi neweens wairs netaps klausichts.

Bramburgas pagasta teefas tānī 7tā Bewrara 1831.

J. Maisel, pagasta wezzakais.

(Nr. 67.) Janischewsky, pagasta teefas frihveris.

No Barbeles pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas parradu prassishanas pee ta nomirruscha Mibor ges fainneka Kuhles Zahaa irraid, par kurra atlikuschu mantu konkurse spreesta, usazinati, lai pee saudeschanas sawas teesas, diwju mehnischu starpa no appaksch teikas deenaa un wisswehlaki lihds 25tu Uwrika f. g. pee schihs pagasta teesas ar sawahm skaidrahm parahdischanaahm peeteizahs, un tad wehrä nem, ko schi pagasta teesa pehz likkumeem spreidihs.

Barbeles pagasta teesa 14tä Bewrara 1831. 2
(L. S. W.) ††† Mr. Surgeneek, pagasta wezzakais.
(Mr. 23.) Kühn, pagasta teesas frihweris.

No Kalnamuischias pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas, pee tahn astah-tahm dischlera leetahm ta nomirruscha dischlera Janna eelsch Kalnamuischias basniżas frohgu buhtu, ar scho fasaukschanu aizinati, lai wisswehlaki lihds 6tu Uwrika f. g. pee schihs teesas peeteizahs; arridsan tohp fluddinahts: ka schihs dischlera leetas, prohti weens chweli bens, wissadas sortes chweles, kalli, sahgi ic. ta augscham peeminnetä deenä uhtropē pahrdohtas taps.

Kalnamuischias pagasta teesa 12tä Bewrara 1831. I
(L. S. W.) †† Sprihde Andrei, pagasta wezzakais.

(Mr. 4.) Fr. Hildebrand, pagasta teesas frihweris.

Tanni 19tä Merza 1831 preelsch pußdeenas pulssten 10, taps Muhremuischias fudmallä, tam Muhremuischias melderim Hoffmann peederrigi kweeschi, meeichi, elijas, weens sirgs ic. uhtropē pahrdohti, kas zaur to teem pirzejeem sinnams darrihts tohp.

Muhremuischias pagasta teesa tanni 25tä Bewrara 1831. 3

††† Suhle Krischjahnis, pagasta wezzakais.
L. Schulz, pagasta teesas frihweris.

Tas pee Krohna Dschuhkstes muischas peederrigs basniżas frohgs taps us pawehleschanu weenas Kursemmees kambara teesas no Fahneem 1831 tam wairakfohlitas jam us renti isdohts; tee pehz schahdas isohlfchanas wajjadsigi termihni irr no Krohna Peenawas pagasta teesas us to 9tu, 18tu un 23schu Merza mehnischu deenu f. g. nolikti. Wissi tee, kam scho frohgu us renti nemt patktu, warr lihdssteem augschmineteem terminneem, katra laika pehz apprassishanas us kahdu.

wissi tas tats dabbusjanis, pee Krohna Dschuhkstes muischas waldfschanas peeteiktees. Ta isfohlischana notiks Krohna Peenawas pagasta teesas sehdeschanas ruhme.

Krohna Peenawas pagasta teesa tanni 24tä Bewrara mehnischu deenä 1831ma gadda. 3

(L. S. W.) Krimun Jannis, pagasta wezzakais.

(Mr. 127.) Magnus Fr. Joh. Jacobsohn, pagasta teesas frihweris.

Zittas fluddina schanas.

Eelsch Durbes pilseftas, tohp tas nams tahs atraitnes Feldt, prettim basniżas, kas pußs muhrehts un pußs no kohka, ar to tur peederrigu dahrsu un tahn labbi usturretahm ehkahn, tilpat 15 puhru weetas labbas esfrabdatas semmes, un plawa no 20 wesuma feena, pahrdohts. Tee kas scho namnu gribb neopirk, warr tahs tuvalas sinnas pee tahs atraitnes Feldt eelsch Durbes dabbuh.

Krohna Wahgesmuischä no Fahneem 1831, 42 flauzamas gohwis un tas pee schihs muischas peederrigs frohgs, us renti tohp isfohliti. Kam tihk schihs rentes usnent, lai eelsch teem us 11tu, 12tu un 13tu Merza deenu f. g. nolikteem torgeem pee Kuldigas Kalnamuischias pagasta teesas ar drohshu apgalwochanu peeteizahs un sawu fohlischana sinnamu darra.

Kad tee pee Kalnazeema un Klihweismuischias peesderrigi frohgi, prohti tas Kalnazeema-Lahschu-Leeppes-Annes- un Gailu-frohgs, ka arridsan ta Kalnazeema un Klihweismuischias mohdereschana, no Fahneem 1831 us renti tohp isfohliti, tas tadehl scheit teek sinnams darrihts, lai tee kam tihk Kalnazeema peeteizahs, kur dabbuhs dsirdeht, kas par to wajjadsigi. 3

Krohna Irgesmuischä no Fahneem 1831, 50 flauzamas gohwis us renti tohp isfohlitas. Kam tihk scho renti usnent, lai eelsch teem us 11tu, 18tu Merza un 23tu Uwrika deenu f. g. nolikteem torgeem, pee Skrundasmuischias pagasta teesas ar drohshu apgalwochanu peeteizahs un sawu fohlischana sinnamu darra. Herzberg, administrator.

(Ar peeliskumu: reesters par pehrnaju Awischu gahjumu.)

Für zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.